

Tietosuojavaltuutetun EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen
mukaiset päätökset ajalla
25.5.2018-25.5.2020.

Mistä päätöksessä on kysymys?	Mitkä ovat tapauksen olennaiset opit ja huomiot?	Sanktio tai päätös
<p>Henkilötietojen käsittelyn läpinäkyvyys ja rekisteröidylle toimitettavat tiedot silloin, kun henkilötietoja kerätään rekisteröidyltä itseltään. 18.5.2020. Asiassa oli kyse siitä, että osoitteenmuutosilmoituksen jälkeen rekisteröity on saanut yhteydenottoja ja suoramarkkinointia. Yhdellä rekisteröidyllä oli ollut turvakielto. Rekisterinpitäjä ylläpitää postilain mukaista osoitetietojärjestelmää postin saajista. Tietosuojavaltuutetun toimiston selvityksessä kävi ilmi, ettei rekisterinpitäjä ollut kertonut rekisteröidylle heidän oikeuksistaan, mm. oikeudesta kieltää tietojen luovuttaminen muuttoilmoituksen tekemisen yhteydessä. Rekisterinpitäjän olisi pitänyt kertoa selkeästi, että asiakkailla on oikeus vastustaa henkilötietojen käsittelyä. Rekisterinpitäjä oli ilmoittanut oikeudesta ainoastaan niille asiakkaille, jotka ostivat lisäpalveluita muuttoilmoituksen tekemisen lisäksi. Apulaistietosuojavaltuutettu antoi huomautuksen, ja katsoi, että rekisterinpitäjän muuttoilmoitusten yhteydessä suorittama henkilötietojen käsittely ei ollut läpinäkyvää, eikä informointitietoja toimitettu oikea-aikaisesti. Seuraamuskollegio määräsi rekisterinpitäjälle 100.000 euron hallinnollisen seuraamusmaksun.</p>	<p>Rekisteröityä tulee tehokkaasti informoida hänen henkilötietojensa keräämisestä sekä käsittelystä. Informaatio on annettava tiiviisti esitetystä, läpinäkyvässä, helposti ymmärrettävässä ja saatavilla olevassa muodossa selkeällä ja yksinkertaisella kielellä. Informointi toteutetaan sinä hetkenä, kun tietoja kerätään rekisteröidyltä. Lisäksi informoinnissa tulee korostaa niitä seikkoja, jotka ovat rekisteröidyn kannalta kaikista merkityksellisimpiä.</p> <p>Rekisteröityä on informoitava mm. kertomalla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rekisterinpitäjä ja sen yhteystiedot • tarkoituksista, joihin tietoja käsitellään • tietojen käsittelyperuste • tietojen käsittelyajoista • siitä, mihin tietoja luovutetaan • tieto henkilötietojen siirrosta EU:n ja ETA-alueen ulkopuolelle • rekisteröidyn oikeuksista • mistä tiedot on saatu silloin, kun ne on saatu muualta kuin rekisteröidyltä itseltään. 	<p>Huomautus</p> <p>100.000 euron hallinnollinen seuraamus-maksu</p>

Kuvaukset on tarkoitettu yleiseksi tilannekuvaksi siitä, mistä Tietosuojavaltuutetun toimiston päätöksissä on ollut kysymys.

Kuvaukset eivät ole tarkoitettu, eikä niitä pidä käyttää vaihtoehtona oikeudellisen avustamisen käyttämiselle missään tiettyssä tilanteessa.

Mistä päätöksessä on kysymys?	Mitkä ovat tapauksen olennaiset opit ja huomiot?	Sanktio tai päätös
<p>Ajotietojärjestelmästä saatavien sijaintitietojen käyttö työntekijöiden työajan seurantaan varten. 18.5.2020. Rekisterinpitäjä ei ollut suorittanut tietosuojan vaikutustenarviointia ajotietojärjestelmään. Tietosuojavaltuutettu katsoi, että rekisterinpitäjä ei ollut ajopäiväkirjan avulla saatavien sijaintitietojen käsittelytapojen määrittelyn ja käsittelyn yhteydessä toteuttanut riittäviä organisatorisia tai teknisiä toimenpiteitä, jotta tietosuojaperiaatteiden toteutuminen olisi saatu osaksi henkilötietojen käsittelyä ja jotta käsittely vastaisi tietosuojasetuksen vaatimuksia ja rekisteröityjen oikeuksia suojattaisiin. Tietosuojavaltuutettu antoi rekisterinpitäjälle huomautuksen vaikutustenarvioinnin tekemättä jättämisen johdosta sekä sisänrakennetun ja oletusarvoisen tietosuojan periaatteen ja rekisterinpitäjän vastuun toteuttamiseen liittyvien puutteiden johdosta. Seuraamuskollegio määräsi rekisterinpitäjälle määrältään 16.000 (kuusitoistatuhatta) euron suuruisen hallinnollisen seuraamusmaksun.</p>	<p>Vaikutustenarviointi on tehtävä silloin, kun suunniteltu käsittely todennäköisesti aiheuttaa korkean riskin ihmisten oikeuksille ja vapauksille. Rekisterinpitäjän on implementoitava riskiperusteinen lähestymistapa ennen käsittelyn aloittamista ja arvioitava aiheutuuko käsittelystä korkea riski. Vaikutustenarviointi on tehtävä erityisesti seuraavissa korkean riskin tilanteissa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • käytetään uutta teknologiaa • käsitellään laajamittaisesti rikostuomioita, rikkomuksia tai erityisiä henkilötietoryhmiä, kuten terveystietoja, etnistä alkuperää, poliittisia mielipiteitä, uskonnollista vakaumusta tai seksuaalista suuntautumista • henkilön henkilökohtaisia ominaisuuksia arvioidaan automaattisen käsittelyn avulla, järjestelmällisesti ja kattavasti, ja arvio johtaa päätöksiin, joilla on oikeusvaikutuksia tai jotka muuten vaikuttavat henkilöön merkittävästi • yleisölle avointa aluetta valvotaan järjestelmällisesti ja laajamittaisesti. 	<p>Huomautus</p> <p>16.000 euron suuruisen hallinnollisen seuraamusmaksu</p>
<p>Työnhakijoiden henkilötietoja kerättiin tarpeettomasti. 20.5.2020. Asiassa oli kyse siitä, että rekisterinpitäjä keräsi työnhakijoiden ja työntekijöiden henkilötietoja tarpeettomasti. Puutteita todettiin myös tietosuojasetuksen noudattamiseen liittyvässä dokumentoinnissa. Rekisterinpitäjä oli kysynyt tietoja mm. uskonnollisesta vakaumuksesta, terveydentilasta, mahdollisesta raskaudesta ja perhesuhteista. Tietosuojavaltuutettu määräsi yrityksen poistamaan tarpeettomat tiedot ja antoi huomautuksia puutteellisesta dokumentoinnista. Lisäksi seuraamuskollegio määräsi rekisterinpitäjälle 12.500 euron suuruisen seuraamusmaksun.</p>	<p>Työnantaja sitoo työelämän tietosuojalain tarpeellisuusperiaate. Työnantaja saa käsitellä vain välittömästi työntekijän työsuhteen kannalta tarpeellisia henkilötietoja, jotka liittyvät työsuhteen osapuolten oikeuksien ja velvollisuuksien hoitamiseen tai työnantajan työntekijöille tarjoamiin etuuksiin taikka johtuvat työtehtävien erityisluonteesta.</p> <p>Tarpeellisuusvaatimuksesta ei voida poiketa työntekijän suostumuksella. Kaikkien pyydettyjen tietojen tulee täyttää tarpeellisuusvaatimus, josta suostumuksellakaan ei voida poiketa.</p>	<p>Huomautus</p> <p>12.500 euron hallinnollinen seuraamusmaksu</p>

Kuvaukset on tarkoitettu yleiseksi tilannekuvaksi siitä, mistä Tietosuojavaltuutetun toimiston päätöksissä on ollut kysymys.

Kuvaukset eivät ole tarkoitettu, eikä niitä pidä käyttää vaihtoehtona oikeudellisen avustamisen käyttämiselle missään tietyssä tilanteessa.

Mistä päätöksessä on kysymys?	Mitkä ovat tapauksen olennaiset opit ja huomiot?	Sanktio tai päätös
<p><u>Evästeitä koskevan suostumuksen pätevyuden arviointi.</u> Asiassa oli kyse siitä, pyydettiinkö suostumus evästeisiin tietosuojasetuksen mukaisesti vapaaehtoisesti, yksilöidysti sekä tietoisesti. Rekisterinpitäjä keräsi suostumuksen verkkosivuilla seuraavan tekstin sisältävän bannerin avulla: <i>”Rekisterinpitäjä kumppaneineen käyttää sivustolla evästeitä. Jatkamalla sivuston käyttöä hyväksyt evästeiden käytön. Mikäli et halua vastaanottaa evästeitä –, voit muuttaa selainasetuksiasi.”</i> Apulaistietosuojavaltuutettu katsoi, että suostumus ei ollut tietosuojasetuksen vaatimusten mukainen (mm. vapaaehtoinen). Rekisteröity ei voinut valita hyväksyäkö vai hylätäkö ehdot. Apulaistietosuojavaltuutettu antoi määräyksen muuttaa käsittelytoimet suostumuksen keräämisessä yleisen tietosuojasetuksen mukaiseksi.</p>	<p>Suostumusta evästeisiin ei voi pyytää siten, että rekisteröity informoidaan jatkamaan sivustolla käyttöä, ilman tosiasiallista valinnan mahdollisuutta. Evästabannerissa tulee olla mahdollisuus kieltäytyä evästeiden tallentamisesta ja niiden käyttämisestä. Suostumusta ei voi pyytää ohjaamalla rekisteröity muuttamaan asetuksensa selainasetusten kautta.</p> <p>Tietosuojasetuksen suostumusta koskevat artiklat eivät sisällä kansallista liikkumavaraa. Suostumuksen on oltava vapaaehtoinen, yksilöity, tietoinen ja yksilöity. Suostumus tulee olla mahdollista peruuttaa niin helposti kuin se on annettu.</p>	<p>Määräys muuttaa käsittelytoimet</p>
<p><u>Rekisteröidyn oikeus päästä tietoihin sähköisesti. 21.11.2019.</u> Rekisteröity pyysi rekisterinpitäjää toimittamaan henkilötietonsa sähköpostitse. Rekisterinpitäjä kieltäytyi tietojen toimittamisesta vetoamalla siihen, että sähköposti ei ole tietojen toimituskanava tietoturvalisistä ja hallinnollisista syistä. Rekisterinpitäjä toimitti tiedot kirjepostitse siitä huolimatta, että rekisterinpitäjällä oli käytössä tietoturvallinen sähköposti. Tietosuojavaltuutettu antoi rekisterinpitäjälle huomautuksen. Se, että rekisterinpitäjä ei lähettänyt lausuntoa hakijalle hänen pyytämällään tavalla sähköisesti, vaikka sillä oli käytössään tietoturvallinen sähköpostiyhteys, oli tietosuojasetuksen vastaista. (päätös ei vielä lainvoimainen).</p>	<p>Rekisterinpitäjän tulee toteuttaa kaikki tarpeelliset tekniset ja organisatoriset toimenpiteet, jotta varmistutaan siitä, että noudatetaan tietosuojasetusta.</p> <p>Jos rekisteröity esittää pyynnön sähköisesti, tiedot on toimitettava yleisesti käytetyssä sähköisessä muodossa. Pelkästään se, että sähköposti ei ole rekisterinpitäjän palvelukanava, ei riitä perusteluksi tietojen toimittamiseen kirjepostilla.</p>	<p>Huomautus</p>

Kuvaukset on tarkoitettu yleiseksi tilannekuvaksi siitä, mistä Tietosuojavaltuutetun toimiston päätöksissä on ollut kysymys.

Kuvaukset eivät ole tarkoitettu, eikä niitä pidä käyttää vaihtoehtona oikeudellisen avustamisen käyttämiselle missään tiettyssä tilanteessa.

Mistä päätöksessä on kysymys?	Mitkä ovat tapauksen olennaiset opit ja huomiot?	Sanktio tai päätös
<p>Rekisteröidyn oikeus saada pääsy pankin bonusjärjestelmässä oleviin tietoihin. 3.1.2020. Rekisteröity pyysi päästä hänen ja vaimonsa perhebonustilin tietoihin. Rekisteröidylle oli toimitettu tiedot hänen omasta, bonuksia kerryttävästä asioinnistaan, mutta ei koko bonustiliä koskevia tietoja. Apulaistietosuojavaltuutettu katsoi, että hakija olisi pystynyt bonustilin tiedoilla päättelemään hakijan vaimon asioinnista kertyneiden bonusten kokonaissumman, mikä on hakijan vaimon taloudellista asemaa koskeva seikka. Pyydettyjen tietojen antaminen olisi vaikuttanut haitallisesti hakijan vaimon oikeuksiin, kuten hänen nauttimansa pankkisalaisuuden suojaan. Apulaistietosuojavaltuutettu päätti, että määräystä rekisteröidyn oikeudesta saada pääsy tietoihin ei anneta.</p>	<p>Henkilötietojen jäljennös ei saa vaikuttaa haitallisesti muiden oikeuksiin ja vapauksiin.</p> <p>Erityislainsäädännön määräykset tietojen käsittelystä on huomioitava, ml. salassapitovelvoitteet. Tässä tapauksessa <i>luottolaitostoiminnasta annettu laki</i> asetti salassapitovelvollisuuden henkilön taloudellista asemaa tai yksityisen henkilökohtaisia oloja koskeviin tietoihin. Ainoastaan se, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty, voi antaa suostumuksen salassa pidettävän tiedon sen ilmaisemiseen.</p>	<p>Ei määräystä</p>
<p>Tietoturvaloukkauksesta ilmoittaminen rekisteröidylle 3.1.2020. Tietoturvaloukkauksessa oli kyse rekisterinpitäjän käyttämistä sähköisistä lomakkeista, joihin ulkopuolisella verkkopalveluita ylläpitävällä taholla oli tarpeettoman laaja pääsy. Tietoturvaloukkauksen jälkeen rekisterinpitäjä otti yhteyttä osaan tietoturvaloukkauksen kohteeksi joutuneista henkilöistä. Noin 7000 rekisteröityä ei tavoitettu henkilökohtaisesti yhteystietojen puutteellisuuden vuoksi. Rekisterinpitäjä julkaisi julkisen tiedonannon loukkauksesta verkkosivuillaan ja Facebook-sivullaan. Ongelma käytetyssä tiedonannossa oli se, että siitä saattoi saada käsityksen, että kaikkiin tietoturvaloukkauksen kohteeksi joutuneisiin oli oltu yhteydessä myös henkilökohtaisesti. Apulaistietosuojavaltuutettu antoi huomautuksen rekisterinpitäjälle. Rekisterinpitäjän ilmoitus ei julkisen tiedonannon osalta täyttänyt tietosuoja-asetuksen mukaista läpinäkyvyyden vaatimusta.</p>	<p>Henkilötietojen käsittelyn on oltava rekisteröidyn kannalta läpinäkyvää.</p> <p>Jos kaikkia rekisteröityjä ei voi tavoittaa henkilökohtaisesti tietoturvaloukkauksen johdosta, rekisterinpitäjän tulee käyttää julkista tiedonantoa tai vastaavaa toimenpidettä, jolla rekisteröidyille voidaan tiedottaa tietoturvaloukkauksesta tehokkaasti.</p> <p>Ilmoitusta ei vaadita, jos:</p> <ul style="list-style-type: none"> rekisterinpitäjä on toteuttanut asianmukaiset tekniset ja organisatoriset suojoitoimenpiteet ja niitä on sovellettu henkilötietojen tietoturvaloukkauksen kohteena oleviin tietoihin (erityisesti niitä, joiden avulla henkilötiedot muutetaan ulkopuolisille mahdolltomiksi ymmärtää, kuten salausta) rekisterinpitäjä on tehnyt jatkotoimenpiteitä, joilla varmistetaan, että rekisteröidyn oikeuksiin ja vapauksiin kohdistuva korkea riski ei enää todennäköisesti toteudu se vaatisi kohtuutonta vaivaa, koska ei esimerkiksi tiedetä, keitä rekisteröidyt ovat. 	<p>Huomautus</p>

Kuvaukset on tarkoitettu yleiseksi tilannekuvaksi siitä, mistä Tietosuojavaltuutetun toimiston päätöksissä on ollut kysymys.

Kuvaukset eivät ole tarkoitettu, eikä niitä pidä käyttää vaihtoehtona oikeudellisen avustamisen käyttämiselle missään tietyssä tilanteessa.

Mistä päätöksessä on kysymys?	Mitkä ovat tapauksen olennaiset opit ja huomiot?	Sanktio tai päätös
<p>Tarpeettomien kommenttien poistaminen hakutuloslinkeistä. 16.4.2020.</p> <p>Asiassa on kysymys url-hakutuloslinkkien poistamisesta hakupalvelusta. Rekisteröity oli toiminut yhtiön tiedottajana, ja asemasta johtuen hänen nimensä oli mainittu tietyn uutisoinnin yhteydessä. Apulaistietosuojavaltuutettu katsoi, ettei asiassa ole esitetty näyttöä siitä, että rekisteröity olisi toiminut esimerkiksi julkisen merkinnän alaisessa asemassa tai yhtiössä määräävässä asemassa. Suurella yleisöllä ei lähtökohtaisesti ole oikeutettua intressiä hakijaa koskevien henkilötietojen saamiseen hakupalvelusta. Lisäksi apulaistietosuojavaltuutettu katsoi, että hakutuloksen poistaminen on aiheellisempaa, jos siinä esiintyy tosiasiaa koskeva virheellisyys ja siitä saa puutteellisen, riittämättömän tai harhaanjohtavan vaikutelman. Asiassa huomioitiin myös, että rekisteröity pyysi tietojen poistoa henkilökohtaiseen erityiseen tilanteeseensa liittyvällä perusteella sekä se, että rekisteröity ei enää ole kyseisen yhtiön palveluksessa. Apulaistietosuojavaltuutettu antoi määräyksen noudattaa hakijan pyyntöä kysymyksessä olevien url-hakutuloslinkkien poistamisesta.</p>	<p>Hakukoneiden hakutulosten osalta tulee arvioida tapauskohtaisesti erilaisia kriteereitä suorittaen intressipunnintaa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onko tieto sanan- ja ilmaisuvapauden ytimessä? • Onko rekisteröity julkisessa asemassa ja onko suurella yleisöllä oikeus saada tietoja Internetin hakukoneesta? • Voiko rekisteröidyn yksityisyyden suoja syrjäyttää tiedon julkaisun arvion tiedon luonteen tai sen arkaluonteisuuden vuoksi? • Tietojen ajantasaisuus: onko tietojen saatavilla olo mm. ajan kulumisesta johtuen enää perusteltua? • Tietojen virheellisyys tai täsmällisyys: antavatko tiedot virheellisen, puutteellisen tai harhaanjohtavan kuvan henkilöstä? • Onko rekisteröidyllä oikeus vastustaa käsittelyä henkilökohtaiseen erityiseen tilanteeseen liittyvällä perusteella? 	<p>Määräys url-hakutuloslinkkien poistamisesta (ei lainvoimainen)</p>
<p>Arkaluonteisen ja tarpeettoman kuvan poistaminen hakutuloslinkistä. 16.4.2020.</p> <p>Asiassa oli kyse kahdeksan url-hakutuloslinkin poistamisesta hakupalvelusta. Asiassa arvioitiin mm. kysymyksessä olevan tiedon luonnetta ja sen arkaluontoisuutta sekä erityisesti internet-käyttäjien tiedonsaanti-intressejä. Apulaistietosuojavaltuutettu käsitteli kunkin poistovaatimuksen erikseen. Linkit johtivat mm. verkko-julkaisuun, jossa on kerrottu, että rekisteröity oli tuomittu ehdollisiin vankeusrangaistuksiin mm. pahoinpitelystä. Lisäksi osa linkeistä kertoi, että rekisteröity oli osallistunut poliittiseen liikkeeseen. Yksi linkeistä johti blogiin sisältyvään kuvakollaasiin, jonka apulaistietosuojavaltuutettu määräsi poistettavaksi, ja katsoi, että kuva oli arkaluonteinen (vaikka ei erityinen henkilötieto). Päätös ei vielä lainvoimainen.</p>	<p>Hakukoneiden hakutulosten osalta tulee arvioida tapauskohtaisesti erilaisia kriteereitä suorittaen intressipunnintaa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onko tieto sanan- ja ilmaisuvapauden ytimessä? • Onko rekisteröity julkisessa asemassa ja onko suurella yleisöllä oikeus saada tietoja Internetin hakukoneesta? • Voiko rekisteröidyn yksityisyyden suoja syrjäyttää tiedon julkaisun arvion tiedon luonteen tai sen arkaluonteisuuden vuoksi? • Tietojen ajantasaisuus: onko tietojen saatavilla olo mm. ajan kulumisesta johtuen enää perusteltua? • Tietojen virheellisyys tai täsmällisyys: antavatko tiedot virheellisen, puutteellisen tai harhaanjohtavan kuvan henkilöstä? • Onko rekisteröidyllä oikeus vastustaa käsittelyä henkilökohtaiseen erityiseen tilanteeseen liittyvällä perusteella? 	<p>Hakijan vaatimusten osittainen hyväksyminen sekä määräys arkaluonteiseen kuvaan johtavan linkin poistamisesta</p>

Kuvaukset on tarkoitettu yleiseksi tilannekuvaksi siitä, mistä Tietosuojavaltuutetun toimiston päätöksissä on ollut kysymys.

Kuvaukset eivät ole tarkoitettu, eikä niitä pidä käyttää vaihtoehtona oikeudellisen avustamisen käyttämiselle missään tietyssä tilanteessa.

Mistä päätöksessä on kysymys?	Mitkä ovat tapauksen olennaiset opit ja huomiot?	Sanktio tai päätös
<p>Suoramarkkinointitarkoituksiin kerättävän suostumuksen vapaaehtoisuus ja rekisteröidyn vastustamisoikeus. 28.11.2019. Asiassa oli kyse siitä, että rekisteröidyn tuli antaa suostumuksensa sähköiseen suoramarkkinointiin liittyessään rekisterinpitäjän asiakasohjelmaan. Apulaistietosuojavaltuutettu katsoi, että rekisteröidyltä saatu suostumus ei ollut vapaaehtoinen eikä riittävän yksilöity, koska rekisteröidyllä ei ollut todellista vapaan valinnan mahdollisuutta olla suostumatta sähköiseen suoramarkkinointiin. Asiassa apulaistietosuojavaltuutettu katsoi myös, että rekisteröidyn oikeus vastustaa henkilötietojenkäsittelyä ei toteutunut rekisterinpitäjän toimintamallissa. Apulaistietosuojavaltuutettu antoi rekisterinpitäjälle huomautuksen ja määräyksen muuttaa sen toimintatavat suostumuksen keräämisessä. Hallinnollisia sakkoja ei annettu, koska apulaistietosuojavaltuutettu toi esille, ettei oikeustila ollut selvä.</p>	<p>Suomen viestintäpalvelulain mukaiseen suostumukseen sovelletaan tietosuojasetuksen mukaisia suostumuksen edellytyksiä.</p> <p>Jotta sähköiseen suoramarkkinointiin ennalta pyydetty rekisteröidyn suostumus olisi pätevä, sen on oltava</p> <ul style="list-style-type: none"> – yksilöity – tietoinen – aidosti vapaaehtoinen ja – yksiselitteinen tahdonilmaisu. <p>Rekisteröity voi antaa suostumuksen ennalta määriteltyyn, nimenomaiseen ja lailliseen tarkoitukseen. Jos henkilötietojen käsittelyn tarkoitus muuttuu, on pyydetty uusi suostumus ennen käsittelyn aloittamista.</p>	<p>Huomautus ja määräys muuttaa käsittelytoimet</p>
<p>Tietojen luovuttaminen sosiaali- ja terveydenhuollosta kuljetuspalveluille kuljetusten järjestämistä varten. 14.11.2019. Asiassa oli kyse siitä, oliko rekisterinpitäjä oikeutettu antamaan tiedot kuljetuspalvelulle sekä myös oliko rekisteröityä riittävällä tasolla informoitu. Rekisteröidylle oli myönnetty omataksioikeus, mutta hän oli kieltänyt tietojensa antamisen kuljetuspalvelukeskuksen käyttöön. Tietosuojavaltuutettu katsoi, että rekisterinpitäjän suorittama tietojen käsittely oli tarpeen rekisterinpitäjän lakisääteisen veloitteen noudattamiseksi. Rekisteröidyllä ei siten ollut tietosuojasetuksen mukaista vastustamisoikeutta eikä käsittelyn rajoittamisoikeutta. Rekisterinpitäjän kuljetuspalvelua varten keräämät tiedot ovat sosiaalihuollon asiakastietoja, joiden käsittelystä säädetään useassa eri laissa. Tietosuojavaltuutettu totesi, että rekisterinpitäjä voi julkisuuslain 26 §:n nojalla antaa sen järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvat ja sen toimeksiannosta ja sen lukuun tuotettavien kuljetuspalvelujen toteuttamiseksi tarpeelliset asiakasta koskevat salassa pidettävät tiedot palvelujen tuottajille ilman asiakkaan suostumusta. Tietosuojavaltuutettu katsoi myös, että asiakkaita oli riittävällä tasolla informoitu tietojen käsittelystä.</p>	<p>Lakisääteisen veloitteen noudattaminen on henkilötietojen käsittelyn lainmukainen peruste.</p> <p>Salassapidettävää tietoa voidaan luovuttaa viranomaistoiminnassa, jos tiedon antamisesta tai oikeudesta tiedon saamiseen on laissa erikseen nimenomaisesti säädetty. Julkisuuslain 26 §:ssä säädetään yleisistä perusteista salassa pidettävän tiedon antamiseen.</p> <p>Rekisteröidyn vastustamis- tai rajoittamisoikeus ei siis estä viranomaisen oikeutta saada tai luovuttaa salassapidettävää tietoa, kun tiedon antamisesta tai oikeudesta tiedon saamiseen on laissa erikseen nimenomaisesti säädetty.</p>	<p>Ei määrystä noudattaa rekisteröidyn pyyntöä</p>

Kuvaukset on tarkoitettu yleiseksi tilannekuvaksi siitä, mistä Tietosuojavaltuutetun toimiston päätöksissä on ollut kysymys.

Kuvaukset eivät ole tarkoitettu, eikä niitä pidä käyttää vaihtoehtona oikeudellisen avustamisen käyttämiselle missään tiettyssä tilanteessa.

Mistä päätöksessä on kysymys?	Mitkä ovat tapauksen olennaiset opit ja huomiot?	Sanktio tai päätös
<p>Henkilötietoasiakirjoja sisältävän postipaketin katoaminen ja tietoturvaloukkauksesta ilmoittaminen rekisteröidyille. 10.10.2019. Asiassa organisaation asiakirjoja sisältänyt postipaketti katosi. Paketti sisälsi salassa pidettäviä asiakastietoja, muun muassa terveydentilaa ja taloudellista asemaa koskevia tietoja. Rekisterinpitäjä ei pystynyt ilmoittamaan tietoturvaloukkauksesta kaikkia rekisteröityjä, koska nämä eivät olleet tiedossa. Tietosuojavaltuutettu katsoi, että henkilötietojen tietoturvaloukkaus todennäköisesti aiheuttaa korkean riskin rekisteröityjen oikeuksille. Tietosuojavaltuutettu määräsi rekisterinpitäjän tiedottamaan tietoturvaloukkauksesta käyttämällä julkista tiedonantoa tai vastaavaa toimenpidettä, jolla rekisteröidyille voidaan tiedottaa tietoturvaloukkauksesta yhtä tehokkaalla tavalla.</p>	<p>Jos rekisteröityjä ei voi tavoittaa tietoturvaloukkauksen johdosta, rekisterinpitäjän tulee käyttää julkista tiedonantoa tai vastaavaa toimenpidettä, jolla rekisteröidyille voidaan tiedottaa tietoturvaloukkauksesta tehokkaasti.</p>	<p>Määräys tiedottaa tietoturvaloukkauksesta käyttämällä julkista tiedonantoa tai vastaavaa toimenpidettä</p>
<p>Vankien henkilötietojen laittomasta käsittelystä. 9.10.2019. Asiassa oli kyse vankilan tietojärjestelmän laittomuudesta. Vankila oli siis perustanut valtakunnallisesta tietojärjestelmästä ja rekistereistä erillisen laitoskohtaisen tietojärjestelmän omaan laitoskohtaiseen tiedonhallintaan. Kyseiseen tietojärjestelmään kirjattiin tietoja ilman, että vangeille kerrottiin rekisteröidyn oikeuksista, kuten oikeudesta saada omat tietonsa nähtäväksi. Järjestelmään kirjattiin mm. tiedot vangin eristyksissä olemisesta (omasta pyynnöstä tai tutkinnallisista syistä), tarkkailuun sijoittamisesta sekä henkilö- ja tilatarkastuksista. Järjestelmään oli pääsy kaikilla vankilan työntekijöillä. Apulaistietosuojavaltuutettu katsoi, että järjestelmää ei voi pitää lainmukaisena ja antoi rekisterinpitäjälle huomautuksen.</p>	<p>Henkilötietojen käsittelyn erityislainsäädäntöä tulee noudattaa yleisen tietosuojasetuksen ja tietosuojalain lisäksi.</p> <p>Henkilötietojen käsittely edellyttää tietosuojasetuksesta löytyvää käsittelyperustetta, josta tulee varmistua (kuten lakisääteinen velvollisuus, suostumus, oikeutettu etu). Peruste on määritettävä ennen käsittelyn aloittamista. Käsittelyperuste vaikuttaa siihen, mitä oikeuksia rekisteröidyillä on.</p>	<p>Huomautus</p>

Kuvaukset on tarkoitettu yleiseksi tilannekuvaksi siitä, mistä Tietosuojavaltuutetun toimiston päätöksissä on ollut kysymys.

Kuvaukset eivät ole tarkoitettu, eikä niitä pidä käyttää vaihtoehtona oikeudellisen avustamisen käyttämiselle missään tietyssä tilanteessa.

Mistä päätöksessä on kysymys?	Mitkä ovat tapauksen olennaiset opit ja huomiot?	Sanktio tai päätös
<p><u>Tiedustelusta liittyen viranomaisen rooliin rekisterinpitäjänä. 2.9.2019.</u> Asiassa oli kyse kuntayhtymän lähettämästä tiedustelusta rekisterinpitäjyyden määrittämisessä sosiaalihuollon asiakasrekisterin osalta. Tietosuojavaltuutettu vastasi, että rekisterinpitäjän määrittelemiseksi on viranomaisten kohdalla arvioitava, millä taholla on palvelujen järjestämisvastuu. Se viranomainen, jolla on jonkin palvelun järjestämisvastuu, on myös palvelun antamisen yhteydessä kerättyjen asiakastietojen rekisterinpitäjä. Kunnan sosiaalihuollosta järjestämisestä vastaava toimielin on sen järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvien palvelujen tuottamisen yhteydessä kerättyjen asiakastietojen rekisterinpitäjä siitä riippumatta, tuottaako kunnan sosiaaliviranomainen kyseessä olevan palvelun itse vai ostaako se kyseisen palvelun ulkopuolisilta, vaikkapa kuntayhtymältä.</p>	<p>Lakisääteisestä palvelusta järjestämisvastuussa oleva toimii rekisterinpitäjän siitä riippumatta, tuottaako viranomainen kyseessä olevan palvelun itse vai ostaako se kyseisen palvelun ulkopuolisilta, vaikkapa kuntayhtymältä.</p>	<p>Vastaus rekisterin-pitäjän tiedusteluun</p>
<p><u>Jäljennösten saamisesta sosiaalihuollon asiakastiedoista ja rekisteröidyn käsitteestä. 8.8.2019.</u> Asiassa oli kyse rekisteröidyn tarkastusoikeuden toteuttamisesta sijaishuollon sosiaalityössä. Tiedot käsittelivät lapsenlasta, mutta ne käsittelivät myös kyseistä hakijaa. Tietosuojavaltuutettu ei antanut määräystä saada pääsyä tietoihin. Tietosuojavaltuutettu katsoi, että sosiaalihuollon asiakkaan nimellä talletetut tiedot koskevat kaikki sosiaalihuollon asiakasta, tässä tapauksessa hakijan lapsenlasta, vaikka niissä kerrottaisiin muistakin henkilöistä. Lastensuojelun ja sijaishuollon yhteydessä kartoitetaan lapsen tilannetta ja palveluntarvetta ja tässä yhteydessä asiakastietoihin voidaan tarvittavassa määrin kirjata tietoja myös hänen lähiomaisistaan. Tiedot on kerätty palvelun antamiseksi asiakkaana olevalle lapselle. Tietosuojavaltuutettu katsoi, että hakijan lapsenlapsi on tietosuoja-asetuksen tarkoittama rekisteröity. Hakija ei ollut siten rekisteröity eikä myöskään lapsenlapsen laillinen edustaja. Oikeutta saada pääsyä pyydettyihin tietoihin ei ollut.</p>	<p>Asiakkaan nimellä talletetut tiedot koskevat kaikki asiakasta ja ovat hänen tietojaan, vaikka niissä kerrottaisiin muista henkilöistä kuten perheenjäsenistä</p>	<p>Ei määräystä noudattaa rekisteröidyn pyyntöä</p>

Kuvaukset on tarkoitettu yleiseksi tilannekuvaksi siitä, mistä Tietosuojavaltuutetun toimiston päätöksissä on ollut kysymys.

Kuvaukset eivät ole tarkoitettu, eikä niitä pidä käyttää vaihtoehtona oikeudellisen avustamisen käyttämiselle missään tietyssä tilanteessa.